

Posudek oponenta diplomové práce Markéty Havelkové „**Výzkum expertních kapacit českých politických stran v oblasti reformy důchodového systému**“

I ze samotného textu posuzované práce je zřejmé, že jako její oponent mám možnost se k ní vyjadřovat nejen z pohledu veřejné a sociální politiky jako vědní disciplíny, ale i na základě zkušeností a poznatků ze svého vlastního dlouholetého zúčastněného pozorování v ní analyzovaných procesů a vztahů.

K jejím přednostem řadím především:

- v českém kontextu průkopnickou volbu samotného předmětu výzkumu;
- její ukotvení v probíhajícím výzkumu GA ČR, zkoumajícím expertizu v českých politických stranách řešitelů Perrotina, Novotného a Poláška, což dosud není u zadávání diplomových prací zvykem;
- přehlednou strukturu a jasné a srozumitelné formulace (byť někdy na hranici běžného odborného úzu: „*A mě by zajímalo...*“).

Autorce doporučuji se v další odborné práci zamyslet i nad následujícími kritickými připomínkami:

- předřazovat metodologickou kapitolu před teoretické koncepty a věcnou tematiku je neústrojně. Hypotézy zařazené na počátku metodologické kapitoly nebylo možno zformulovat před výběrem teorií (v daném případě institucionalismu);
- je škoda, že výběr politických stran byl omezen jen na TOP 09, ČSSD a ANO. Zavedení II. pilíře do českého důchodového systému měla ve svém programu i ODS a jí vedená Topolánkova vláda už v roce 2006 - a zavedla jej posléze vláda Petra Nečase, předsedy ODS, v roce 2012. Je nesporné, že do podoby II pilíře tak, jak byl nakonec prosazen, intervenovaly významnou měrou právě programové teze této strany (např. preferencí dobrovolnosti účasti v něm) a o odborných zdrojích tohoto postoje by bylo žádoucí dovědět se více;
- autorka si nepovšimla zásadního programového dokumentu „*Důchodová reforma ČSSD*“, vzniklého na půdě Odborné komise pro práci a sociální věci ČSSD v době, kdy byla tato strana v opozici (viz <http://www.cssd.cz/data/files/duchody-0004.pdf>);

- v textu se vyskytlo i několik nepřesností. Například Odborná komise pro důchodovou reformu nenavrhovala zrušení II. pilíře (o něm rozhodla nová koaliční vláda ve svém programovém prohlášení), nýbrž způsob jeho ukončení (s. 43); Škorpík není jejím členem, nýbrž jedním ze zástupců veřejné správy a veřejných institucí, kteří se podílejí na její práci (s. 72); konstatování o neexistenci poptávky hnutí ANO po důchodové reformě neodpovídá skutečnosti - jeho předseda nedávno prohlásil, že v červnu 2015 představí svůj koncept důchodové reformy (s. 77);
- objektivitě hodnocení práce by prospělo, kdyby byly lépe explicitně rozlišeny vlastní autorčiny přínosy na poli teorie a metodologie od východisek převzatých z dílny výše zmíněného výzkumného projektu;
- editačně je práce předložena jen v průměrné kvalitě. Zaznamenal jsem bohužel i dvě gramatické chyby.

Za chybu sice nepovažuji, ale přijímám jen s velkými rozpaky, autorčin příklon k užívání anglických pojmových originálů tam, kde existuje dobrý český ekvivalent („*důchodová policy*“ = důchodová politika; „*policy analytical capacity*“ = kapacita veřejně politických analýz).

V navrženém zařazení analyzovaných politických stran jsem zaznamenal vnitřní rozpor. Autorka má sice na začátku práce dobré důvody identifikovat se se zařazením ČSSD do kategorie kartelových stran, na jejím konci však uvádí (ale neuplatňuje) jiné dobré důvody, proč by bylo možno tuto stranu zařadit do kategorie programově orientovaných stran, a to právě na základě aplikace teorie institucionalismu.

Závěr: Posuzovanou práci doporučuji přijmout k obhajobě a celkově ji hodnotit jako **velmi dobrou**.

Prof. PhDr. Martin Potůček, CSc. MSc.

11. 6. 2015